No. 3126 Woensdag 24 Januari 1940. 57ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

WACHT AF EN KIJK UIT

Voor de neutralen is het van het grootste belang om werkelijk neutraal te blijven. Maar ook als katholiek is het onnodig en gevaarlijk partij te kiezen, d.w.z. uiting te geven aan de begeerte, dat een bepaalde partij de oorlog winnen zal.

Het maakt soms de indruk, alsof de sympathie voor een strijdende partij wordt bepaald door het feit, dat die partij vijandig staat tegenover Rusland, dat is dan het communisme of het „marxisme".

Dit uitgangspunt zou juist zijn, indien het positief ware. Maar dat is het niet. Een partij, die heeft gekozen tegen Rusland, heeft daarmede geenszins gekozen vóór Christus. In het internationale verkeer richt men zich nu eenmaal, helaas, niet naar de geboden van Christus. Daarvoor overheersen hier te zeer de economische belangen. De economische belanghebbende acht het wel menigmaal een voordeel, wanneer hij zich kan beroepen op Christelijke, subsidair humanistische beginselen, doch overheersend is de economie. Door dit humanisme heen schrijnen altijd erts- en kwikmijnen en handelsrelaties. Voor de missie vechten de partijen niet.

Het blijkt nu wel, dat zij, die indertijd in de oorlog tussen Japan en China zijn standpunt aldus bepaalde:

De Chinezen worden geholpen door de Russen, de Japannezen niet, en de Russen zijn communisten dus houden wij de kant van de Japannezen tegen den „Christen-generaal" Tsjang-Kai-Shek, op een dwaalweg was. Zijn conclusie was blijkbaar aldus: de Japannezen zijn mij lief, want zij zijn tegen de communistische Russen.

Maar, zoals thans wel blijkt uit de huidige houding van Japan tegenover [illegible] waar de Japannezen tegen zijn: beslissend zou alleen de vraag kunnen zijn: waar de Japannezen vóór zijn. Zij zeggen wel, dat hun doel is, China voor „communistische" overheersing te bewaren, doch zij bedoelen ten hoogste, China te bewaren voor Russische overheersing. En als China zonder Japan onder de heerschappij kwam van Engelsen of Fransen of Amerikanen, zou Japan ook voor deze „christelijke" overheersing zijn „strafexpeditie" hebben ondernomen; zelfs dan, indien Duitsers en Italianen in China hun „invloedsferen" hadden willen vestigen zonder aan Japan een sfeer mee te geven.

Een Christen kan in de „strafexpeditie" met al zijn gruwelijke praktijken alleen een afschuwelijke onchristelijke daad zien. Daaraan wordt niets hoegenaamd veranderd door het feit, dat de Chinezen steun vonden bij de communistische Russen. De Japannezen voeren met hun „strafexpeditie" geen Kruistocht.

En Spanje. De katholieken werden indertijd al gewaarschuwd om niet al te vlug, den heer Franco van een onvergankelijke aureool te voorzien? Er werd gezegd: even wachten. Het is waar: hij hief zijn beschermende hand over de Kerk, en dit feit kon de katholiek dankbaar aanvaarden. Maar meer actief was er te zijnen gunste voor den buitenstaander niet. Den vurigsten bewonderaar van den Heer Franco kon het toch wel niet bevallen, dat hij zijn eigen landgenoten, ook vrouwen en kinderen, met bommenwerpers liet bewerken, nog wel van vreemde nationaliteit; dat hij zijn eigen landgenoten door Marokkanen liet te lijf gaan; dat hij de hulp van vreemde belanghebbenden heeft aanvaard tegen Spanjaarden die als hij in het eigen vaderland streden.

De heer Mussolini heeft gezegd, dat hij geen communisten kon toelaten aan de Middellandse Zee. Maar als de positie van die communisten werd ingenomen door Christelijke Engelsen, zou hij aan dezen Spanje niet kunnen overlaten.

Wat heeft Hitler niet met geweldige woorden het voor heel de wereld uitgeschreeuwd, dat hij was geroepen om het communisme te vernietigen. Maar hij was op datzelfde ogenblik reeds, economisch, met de Russen de beste maatjes. En toen de heer Molotof tot hem kwam met de boodschap, dat de Russen bereid waren tot een schikkig, waarbij aan het Derde Rijk een voordelige positie werd aangebo- [illegible] republieken, en dat Rusland hem de vrije hand gaf in Polen, toen zat de liefde voor het Christendom den Führer niet in de weg voor het aannemen van het edelmoedige aanbod. Moskou en Berlijn zijn in wezen broertje en zusje.

We kunnen misschien heel opgewekt luisteren naar een radiorede van Chamberlain, over de strijd welke Engeland thans voert ter bescherming van de kleine Staten; wanneer we dan dezelfde avond in de krant lezen van het wekenlange oponthoud van de neutrale schepen in de Downs, dan weten we wel dat het economische eigenbelang de grote drijfveer is.

Zowel Engeland als Duitsland laten geregeld hun vliegers de Nederlandse en Belgische neutraliteit schenden.

Noch voor Duitsland, noch voor Engeland geldt het internationale recht, dat de vlag de lading dekt. En de verwijten en de beschuldigingen van rechtschending, welke de ene mogendheid de andere toestuurt, zouden in dezelfde bewoordingen door de tegenpartij kunnen herhaald worden, wanneer deze in de tegenovergestelde omstandigheden zat.

Recht en billijkheid is ver te zoeken, zowel bij de een als bij de ander. Maar het ergste is, dat ook bij een gedicteerde vrede door een der partijen, deze geheel zoek zullen zijn en er dus geen gezonde, rechtvaardige vrede mogelijk is, als er geen morele zedelijke macht, daar het hoge woord voert.

Curaçao's Welvaartsbronnen

Nadat wij de vorige keer gezien hebben, hoe Dr. Henriquez zich voorstelt, dat de welvaart hier op Curaçao blijvend kan zijn door middel van de industrie, gaan wij er nu toe over zijn laatste Stellingen weer te geven.

52. Het onderzoek van Dr. J. Boeke in 1907 heeft de visrijkdom in de wateren rond Curaçao aangetoond. In principe zouden er dus mogelijkheden bestaan voor een visverwerkingsindustrie. Intussen is het goed een nader oordeel op te schorten in afwachting van de onderzoekingen, die op het ogenblik uitgevoerd worden door den heer Diemont, in opdracht van den heer Van Eyk en door den heer Sardeman.

Volgens het rapport van Dr. Boeke bezitten de wateren rondom de Benedenwindse eilanden een rijke visfauna, n.l. 337 vissoorten, waarvan meer dan 180 als voedselvissen meer of minder waarde hebben. Zoals gezegd, is dit rapport reeds van 1907 en nog is er zo weinig gedaan voor de oplossing van het visserijvraagstuk, dat in 1938 voor ruim 175 duizend gulden vis moest worden ingevoerd.

In het begin van 1938 werden een grote motorschoener en twee kleine zeilschoeners in bedrijf gesteld, wat tot gevolg had, dat de aanvoer van verse vis belangrijk steeg en daardoor [illegible] den verlaagd.

Het is ten zeerste te betreuren, dat het Bestuur niet is kunnen klaar komen met de aankoop van een viskotter. Is men dus nu van plan de hele visserij maar te laten rusten tot na de oorlog? Dit zou ten zeerste onverantwoordelijk zijn. Vis is een van de voornaamste voedselbronnen en verreweg de goedkoopste.

Dat op Curaçao de vis zo duur is, is meer dan schande. Het krioelt om deze eilanden van vis; men behoeft ze bij wijze van spreken maar te grijpen en toch kan men dit probleem niet oplossen. Stuit dan alles af op de onwil der vissers, die liever weinig vangen om de vis op prijs te houden en hun rust te houden?

Als dat zo is, dan moet toch op een of andere manier worden ingegrepen. Zo'n bij uitstek volksbelang moet met kracht worden behartigd. Zelfs al zou Curaçao helemaal niets meer betekenen na het verdwijnen van het oliebedrijf, dan nog is de visserij van groot belang voor de bevolking. Vis moet goedkoop worden op Curaçao en overvloedig.

Interessant is het te lezen in Anton Zischka's boek „Brood voor twee milliard Mensen", hoe Japan zijn opkomst en macht voor een groot gedeelte te danken heeft aan de visrijkdom harer wateren. Hij schrijft: „De opkomst van Japan vindt nauwelijks haar weerga. Sinds het kleine eilandenrijk over Rusland zegevierde, wantrouwt men het, sinds zijn katoenindustrie de Engelse overvleugelde, schreeuwt de hele wereld over de Japanse „dumping", over zijn „hongerlonen", waardoor het alleen de blanke concurrentie zou verslaan. Zo eenvoudig echter is het probleem Japan niet. Hoe vele Japanners ook honger mogen lijden, de massa van zijn industrie-arbeiders doet dat niet. Die leeft slechts anders dan onze arbeiders. In de staatsspoor-werkplaats van Yokahama bijvoorbeeld bestaat de middagmaaltijd der arbeiders, die 8 sen, dus minder dan 4 cent kost, uit gehakte vis met „tofu", door sojasaus gekruid erwtenschotel rijst. Als drank is er thee. Alles is keurig op een gelakt blad gerangschikt en met een stuk wasdoek overdekt. De porties zijn zo ruim, dat ook de flinkste eter niet hongerig van tafel behoeft op te staan.

Vis, peulvruchten, rijst: hier ligt — tenminste gedeeltelijk — een verklaring voor het Japanse „economische wonder". Japans voedselvoorziening is aanzienlijk rationeler dan de onze, omdat de Japanner zijn behoefte aan eiwit voor 28 procent met rijst, voor 21 procent met soja en voor 28 procent met vis dekt, en het eiwit dus onmiddellijk opneemt, niet langs de verlies gevende omweg van de dierenmaag, zoals wij. De omweg over de dierenmaag is een buitengewoon onvoordelige weg.

Terwijl in Duitsland het eiwitverbruik uit planten 54 procent bedraagt, dat uit vis slechts 3 procent, maakte het eerste in Japan 68 procent, het tweede 28 procent uit. Dat alleen is voldoende, om Japans industrie een geweldige voorsprong te geven.

Of een volk veel of weinig vis eet, of het grote of kleine oogsten wint van het veld, dat „niet bewerkt behoeft te worden", is van groot belang voor de gschiktheid om te concurreren op de wereldmarkten, en voor de voedingsbalans der meeste grote mogendheden. Niets bewijst dit beter dan Japan."

De levensstandaard in Japan kon ontzaggelijk laag blijven, omdat vis het meest goedkoopste en voedzaamste volksvoedsel is. Wat zou het hier al niet voor een voordeel zijn als de kosten van het levensonderhoud laag konden gehouden worden met het oog op het vestigen van een rendabele industrie.

Hebben we gewezen op de noodzakelijkheid de visserij te ontwikkelen als een bron van volksvoedsel; we zouden ook kunnen wijzen op de visserij als bron van welvaart, waar de mogelijkheid bestaat tot het in het leven roepen van een visverwerkingsindustrie.

Is hier bijv. geen fabricage mogelijk van vismeel, vooral ook als voer voor varkens, pluimvee, etc. Bestaan hier ook wierbossen, welke buitengewoon vitaminenrijk moeten zijn en uitstekend geschikt zijn tot het maken van veevoeder? Het lijkt ons alleszins noodzakelijk de visserij op wetenschappelijke wijze te laten onderzoeken, om met de gegevens van de modernste vindingen en fabricagemogelijkheden een krachtige visindustrie op te richten.

53. De handel van Nederland met [illegible] den, die Curaçao omringen, schijnt voor uitbreiding vatbaar.

54. De van oudsher op Curaçao gevestigde bevolking bezit vele connecties en belangen in de Caraïbische landen.

55. Bij een beter contact en een beter begrip tussen Nederlanders enerzijds en Curaçaoënaars anderzijds, zouden de connecties en de goede bekendheid met de toestanden en de mentaliteit in de Caraïbische landen van de laatsten er toe kunnen bijdragen de betekenis van de Nederlandse handel met de Caraïbische landen te vergroten en de Nederlandse handelaren, industriëlen, ondernemers en intellectuelen een groter aandeel te verschaffen in de ontwikkeling der Caraïbische landen (openbare werken, oprichting, bedrijven, enz.).

56. Door de grote versnipperdheid is de Caraïbische markt moeilijk te bewerken. De vraag of een generale vertegenwoordiging van een aantal samenwerkende firma's op Curaçao ter bewerking van deze markt bestaansmogelijkheid zou bezitten, verdient nadere overweging.

Curaçao zou zeker als onderdeel van het Rijk een veel belangrijker rol kunnen spelen in het veroveren van handelsmarkten in Zuid-Amerika, dan zij tot nu toe gedaan heeft. Het valt niet te ontkennen, dat Zuid-Amerika het land van de toekomst is. De mogelijkheden op allerlei gebied zijn in deze landen nog zo ontzaggelijk groot, dat het onbegrijpelijk is, dat Nederland met zijn grote rijkdom aan geestelijke en materiële goederen zich niet meer met deze Caraïbische landen bezig houdt, terwijl zij toch door haar bezittingen in de West een belangrijk centraal punt bezit.

Het lijkt wel of de zo beroemde financiële experts geen mogelijkheden zien om hun geld voldoende rendabel te maken. Het gaat hun beter af binnen een tijd van 25 jaar drie milliard te vermorsen aan alle mogelijke onbegrijpelijke leningen in het buitenland.

De heren hadden wellicht beter gedaan dit geld op productiever wijze te beleggen. Zeker, de toestand in de Caraïbische landen is nog niet geheel van die aard, dat men volledig vertrouwen daarin stellen kan. Doch had deze niet al veel beter kunnen zijn als de verbindingen met de overige wereld intensiever waren aangepakt?

De laatste jaren houden vooral de Verenigde Staten zich bijzonder bezig met Zuid-Amerika. Haar invloed zal steeds groter worden en daardoor ook zeker de politieke verhoudingen in de verschillende Republieken.

Wat Nederland verzuimd heeft, kan nu worden ingehaald. Curaçao ligt buitengewoon gunstig en de Curaçaoënaars zijn geheel vertrouwd met Zuid-Amerika. Een centrale hier te scheppen, van waaruit intensief gewerkt wordt ter vredelievende verovering van de handelsmarkt, is een nationaal belang.

Zeker, nu het volop oorlog is, is het moeilijker dit te doen. Doch we kunnen niet wachten.

De Verenigde Staten maken van de Europese warboel gebruik de wereldmarkten te veroveren. Wij moeten zorgen, dat we een stukje meekrijgen van dit belangrijk werelddeel. Er is plaats genoeg, we moeten er alleen maar bij zijn.

Met de mogelijkheid zal moeten rekening gehouden worden, dat het koloniaal bezit der verschillende mogendheden een herziening zal ondergaan na de huidige oorlog. We moeten niet in struisvogelpolitiek deze mogelijkheid willen ontkennen; laten we er rekening mede houden. Zorgen we dus nu reeds voor een zo groot mogelijke uitbreiding van onze handel en van onze invloedssferen in het zo toekomstrijke Zuid-Amerika.

Oud-Minister Karnebeek heeft enige jaren geleden aan het hoofd van een handelsmissie Zuid-Amerika bezocht. De resultaten daarvan zijn achteraf, geloven wij, niet zo bijzonder groot ge- [illegible]

Zou het niet mogelijk zijn, hier op Curaçao een permanent bureau op te richten bestaande uit Curaçaoënaars en Nederlanders, hetwelk tot taak had alle mogelijkheden te bestuderen en die ook werkelijkheid te doen worden.

Dr. Henriquez spreekt van een generale vertegenwoordiging van een aantal samenwerkende firma's op Curaçao. Natuurlijk, dat is al uitstekend. Doch een grootser opgevatte centrale lijkt ons echter nog beter.

Wij hebben hierbij de Stellingen van Dr. Henriquez volledig weergegeven met hier en daar een bijlichting en opmerking onzerzijds. Het is onze bedoeling slechts geweest, de belangstelling van allen op te wekken voor dit bij uitstek levensbelang van Curaçao.

Dr. Henriquez verdient de dank van Curaçao en Nederland voor zijn onophoudelijk werken voor dit deel van het Rijk. Zijn ijveren voor het verkrijgen van blijvende Welvaartsbronnen na het verdwijnen van het oliebedrijf heeft betrekking op de bestaansmogelijkheid van Curaçao.

Wij hopen van harte, dat zijn streven succes heeft, en dat het Bestuur en allen, die daaraan kunnen medewerken, al hun krachten zullen inspannen, om op Curaçao een blijvende welvaart te verkrijgen.

De goede verhouding van mens tot mens is — na de goede verhouding met God — het kostbaarste dat er op aarde bestaat. Die mogen we om allerlei vage vermoedens, uit onbewuste jalouzie misschien, of uit een onrustige behoefte om relletjes te maken, zeker niet verstoren.

Onze exclusieve liefde van de één mag onze naastenliefde voor een ander, die verder van ons afstaat en ons misschien minder lijkt, nooit te kort doen.

Zie toe van wien gij spreekt en hoe,
En waar en in wat zin,
Is eens het woord ter lippen uit
Het keert er nooit weer in.

Wie mensen wil winnen, moet zich vrij maken van de grote dwaling, dat zij van kwade wil zijn. Er zijn maar heel weinig mensen, die werkelijk het kwaad willen. Die kwaad doen, omdat het kwaad is. Zelfs de meeste misdadigers zijn slachtoffers van de strijd, die zij in zich dragen.

Er is een weg naar ieder mensen hart. Er behoort alleen veel geduld, veel goedheid, veel welwillendheid toe om hem te vinden.

Hoe beter men de tragiek van het mens-zijn begrijpt, des te gemakkelijker wordt het goed-zijn, dat niet meer oordelen, maar alleen redden wil.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het blijft op het oorlogsterrein nog stil: enkele in het laatste weekend zelfs vele schepen lopen op een mijn: een enkele wordt getorpedeerd: een enkele vliegmachine verongelukt of wordt neergeschoten op de verkenningsvluchten, die geregeld van beide zijden ondernomen worden. De oorlog betekent zo weinig, dat de brand van het Italiaanse mailschip Orazio indruk maakt, waarbij 100 doden te betreuren waren. Maar dit aantal doden is dan ook een cijfer, waarover de oorlog aan het Westfront maanden over doet. Ook in de zenuwoorlog is wat rust gekomen, zodat Nederland na de spanningen in de laatste week weer verloven geven gaat aan de militairen. Alleen in Finland wordt nog hevig gevochten en schijnen de Finnen de laatste dagen meer vliegtuigen te hebben gekregen, zodat zij met succes Kroonstad gebombardeerd hebben.

Maar wel voorspelt de stilte in het Westen, de storm die komen gaat.

De vrede, zo zeide enkele dagen geleden Z.H. de Paus, is momenteel nog niet in het verschiet en dus zullen we wel over enkele maanden een groot voorjaarsoffensief te wachten hebben met nieuwe middelen? Met een geweldige lucht- of onderzee-aanval op Engeland? En zal dan de eindbeslissing komen? Of de Vrede? En wat zal deze vrede dan geven? Een geheel nieuw Europa?

Vragen, waarop al heel moeilijk, zo niet onmogelijk, een antwoord te geven is: alleen willen we aan de laatste vraag voor vandaag een beschouwing vastknopen.

Het zijn niet alleen de utopisten en de optimistische pacifisten geweest, die gepleit hebben voor de vorming van de Ver. Staten van Europa. Het was de real-politiker bij uitnemendheid de Franse minister Briand, die wel eens de illusie gekoesterd heeft, dat uit de Geneefse Volkenbond een dergelijke Europese Statenbond zou ontstaan. En president Roosevelt heeft nog kort voor de wereldoorlog openlijk verklaard, dat men in de Ver. Staten van Amerika eigenlijk niet begrijpt, waarom de landen in Europa voortdurend met elkander overhoop moeten liggen over allerlei geschillen. Waarom niet, zo vroeg de president, één grote Europese statenbond gevormd, zoals wij hier in Amerika hebben gedaan? Dan was het oorlogsgevaar voor goed de wereld uit en vooral het grote gevaar, dat het oude Europa van de wereldkaart zal worden verdrongen door Azië of Afrika. Voorshands ziet het er intussen niet naar uit, dat binnen afzienbare tijd van deze illusie ook maar iets verwezenlijkt zou worden. Dat de Geneefse Volkenbond, die als een vitium origine, het ongelukkige Versaillesverdrag met zich sleepte, ooit de basis zou kunnen vormen voor een dergelijke Europese statenbond, daaraan gelooft niemand meer.

Maar hoe sceptisch men tenslotte tegenover de gedachte van een Briand en Roosevelt ook staat, niemand zal kunnen ontkennen, dat die verdeling van Europa in allerlei volkeren van eigen ras, taal en historie, gescheiden door allerlei grenzen, die even zovele tolbarrières zijn voor een gezond en noodzakelijk economisch leven, voor de vrede onder de volkeren een groot en blijvend gevaar zijn. De economische belangen zijn nu eenmaal niet ondergeschikt te maken aan geografische grenzen, met welke goed gefundeerde aanspraken deze ook verdedigd worden. Het worden, zelfs ongewild, knellende banden, die de zo noodzakelijke „Lebensraum" der volkeren bedreigen en daardoor ontstaan allerlei conflicten, die tot oorlog moeten leiden.

In dit opzicht is de vrede na de grote wereldoorlog van 1914 — 1918 wel een grote vergissing geworden. Men meende onder de fraai klinkende leuze van „zelfbeschikkingsrecht der vrije volken" gehoor te moeten geven aan allerlei nationale aspiraties van groepen en volkeren die economisch op elkander waren aangewezen en zo rukte men uit elkaar, wat bij elkander behoorde. En men schiep daardoor vele en tegenstellingen, die een economische samenwerking over de nieuwe grenzen heen onmogelijk maakten en zo stapelde zich de brandstof op, welke na nauwelijks 25 jaar, Europa opnieuw in vuur en vlam zette.

Hoe de thans begonnen wereldoorlog ook eindigen zal, daarover zullen allen het wel eens zijn, dat een herhaling van de fouten van Versailles, St. Germain, Trianon en hoe de andere vredesverdragen ook heten, niet mogen worden herhaald. En de neutrale staten, die buiten het oorlogsconflict blijven, zullen ook hier een belangrijke rol te vervullen hebben, een taak waarmee zij zeker niet behoeven en ook niet mogen wachten tot straks de oorlog geëindigd is.

De plicht welke oud-minister Romme in dit verband ons onlangs voorhield, dat wij ons nu reeds als neutralen gereed moeten maken voor de vredestaak, welke ons straks wacht, mag zeker niet verwaarloosd worden.

Twisten zijn als fuiken; men raakt er makkelijk in, maar niet meer uit.

'n Hartelijk vriendenwoord kan ons over een zee van verdrietelijkheden heendragen.

Geen vrede in uitzicht.

Zaterdag kregen we van de United Press twee berichten: dat Z. H. de Paus in Zijn schrijven aan President Roosevelt had medegedeeld, dat de perspectieven voor een vrede zeer slecht zijn: en een ander bericht dat volgens mededelingen van de gezanten in de oorlogvoerende landen; de verwachting van een spoedige vrede nog geen gronden heeft.

Maar toch mogen wij katholieken ons niet gedragen als degene die zonder hope zijn. Z. H. de Paus zelf schreef verder in Zijn brief aan Roosevelt, dat niettegenstaande de slechte vooruitzichten, men toch zal moeten werken aan de voorbereidingen voor 'n ware en gezonde vrede gebaseerd op de beginselen van recht en gelijkheid.

En daarom willen wij nog eens wijzen op een eeuwenoud vredesprogram, dat indien door de wereld uitgevoerd, werkelijke Vrede voor allen gebracht zou hebben en zulks in de toekomst nog doen kan.

Wij bedoelen dan het vredesprogram der Pausen en der Katholieke wereld.

Dit vredesprogram mocht niet gehoord worden toen in 1900 het vredespaleis werd opgebouwd. Van deze vredesconferenties werd de Paus uitgesloten.

En het gevolg was, dat heel spoedig daarop de geweldigste oorlog uitbarstte, welke de wereld heeft gekend: de oorlog van 1914. Ook tijdens deze oorlog wilde men niet naar de Paus luisteren en de pogingen van den huidigen Paus, toen nog Nuntius in München, werden juist van Duitse zijde getorpedeerd. Hier werd Duitsland zelf oorzaak van de ongelukkige vrede van Versailles, waar ook de stem van de Paus niet gehoord mocht worden, noch in de vergaderingen van de Volkenbond. En het droevige gevolg ondervinden we in de nieuwe volkerenkrijg van 1939.

En al zullen er misschien velen nu de schouders ophalen en zeggen, dat de wereld nog nimmer geluisterd heeft naar de vredesbeweging, waarvan de wieg stond te Bethlehem en Nazareth, toch willen we heden eens, en niet te ver teruggrijpen in de geschiedenis.

Wij mogen dan memoreren, dat in 1885 Paus Leo XIII door zijne bemiddeling slaagde het geschil tussen Duitsland en Spanje omtrent de Carolinen-eilanden in de Stille Oceaan op te lossen. Sindsdien hebben regeringsleden en publicisten meer dan eens het Pausdom aan Europa's publieke opinie aanbevolen met het oog op een dergelijk doel voor het leven der volkeren.

Enkele weken geleden hebben we in onze artikelen over het herstel van een Nederlands gezantschap bij het Vaticaan, daarover nog verder uitgeweid. En hoe dikwijls zijn de laatste maanden al niet, bijna allen gedachten naar Rome uitgegaan, in vrees en hoop de moeizame arbeid van onzen tegenwoordigen Paus, terwille van de Vrede, volgend.

Deze zending heeft het Pausdom feitelijk in de vroegere eeuwen uitgeoefend, toen egoïsme en aanmatiging nog niet zóver als de moderne staatsanarchie waren afgedwaald. Een uitnodiging, in die geest tot het Pausdom gericht was b.v. in 1887 in het van Lord Stanley d'Anderley in het Engels Parlement; Markies Pareto stelde in 1891 op het vredescongres te Rome eveneens voor den Paus tot **algemeen scheidsrechter** te benoemen: in 1894 diende de afgevaardigde Janssens in de Belgische Kamer de motie in, aan de mogendheden voor te stellen, om den Paus het scheidsrechterschap bij alle internationale geschillen op te dragen. Bekend zijn voorts de moties van Mgr. prof. dr. Schleicher in de Oostenrijkse Kamer, van Mgr. Städler in de Beierse (1895) en die van Graaf von Hertling in de Duitse Rijksdag (1869). Wie zich herinnert, aan wien de schuld lag, dat de Paus destijds niet in Den Haag uitgenodigd werd, zal ook gemakkelijk de oorzaken begrijpen, waardoor de edele bedoelingen dier mannen, practisch geen resultaat opgeleverd hebben. Van de onafgebroken Vredesactie der Pausen mogen wij nog slechts één voorbeeld noemen, gedurende de wereldoorlog 1914-1918, n.l. de Vredesnota van Benedictus XV, de 1ste Augustus 1917 aan de souvereinen der oorlogvoerende staten gericht welke een juridische internationale daad van zeer grote draagwijdte was.

De toenmalige Nederlandse minister-president Cort van der Linden, zeide naar aanleiding daarvan in de Eerste en Tweede Kamer: „Er bestaat géén vo‌ornamer politiek middenpunt, om invloed uit te oefenen voor de Vrede, dan juist het Vaticaan. Wij, nemen slechts een bescheiden plaats onder de mogendheden in; maar de Paus behoort tot de Grote Mogendheden". En deze Grote Mogendheid heeft voor de maand October, waarin de wereld zulke vreselijke dingen wachten, niet gedreigd, geen voorstellen verworpen, doch alle katholieken door middel van het Apostolaat des Gebeds aangespoord om gedurende deze maand in het bijzonder te bidden voor de Volken, onder wie het atheïsme en nieuw heidendom de ergste verwoestingen heeft veroorzaakt.

Dit is géén katholiek politicisme, doch katholiek (algemeen) pacifisme van de allerbeste soort. Wij rekenen het ons dan ook tot een plicht in ons blad deze wens des Pausen nog eens **extra onder de aandacht van onze lezers te brengen.**

Er is slechts één vredesprogram, dat durende Vrede kan brengen aan de Wereld. Als eerste punt daarop staat vermeld: „Vóór God."

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

HET LIJDEN VAN POLEN.

Een Pools legerofficier, die naar Parijs wist te ontsnappen, heeft het een en ander medegedeeld over het lijden der Polen in Rusland.

In de Oekraine te Szieptowka is een gevangeniskamp waar duizenden Polen zijn ondergebracht. In kwartieren — oorspronkelijk gebouwd voor 3000 man — verblijven meer dan 20.000 officieren en soldaten, 1500 politiemannen en honderden burgers.

De toestanden zijn zo onmenselijk, dat honderden sterven aan alle mogelijke ziektes, waar niets aan gedaan wordt.

Het kamp is een haard van besmetting en al de gevangenen zijn binnen korte of lange tijd gedoemd aan deze vreselijke ziektes te sterven.

DRIE MILLIOEN ECHTSCHEIDINGEN.

Sheriff Murphy van San Francisco hield tijdens een congres van de katholieke mannen een radiotoespraak, waarin hij zeide, dat in de Verenigde Staten meer dan 3 millioen huwelijken gedurende dit geslacht ontbonden zijn door echtscheiding.

Millioenen kinderen zijn opgevoed buiten het huisgezin. Van iedere zeven huwelijken wordt er een ontbonden door echtscheiding. Niet te becijferen valt de verschrikkelijke ellende, welke deze ouders gebracht hebben over hun kinderen.

"Uit de verwording van het huwelijk zijn zoveel andere kwalen voortgekomen, dat men wel zeggen kan, dat dit de grootste ramp is van onze tijd en van ons geslacht. Hij deed een beroep op alle mannen en vrouwen van Amerika om het huwelijk te redden en wees op de onophoudelijke pogingen van Paus Pius XII om het huisgezin te verheffen.

HET BESTUUR DER NAZIS IN POLEN.

Op last van generaal-veldmaarschalk Hermann Goering is een zakenbureau opgericht in het door de Duitsers bezette Polen. Het bureau is belast met de zorg voor de Poolse welvaart; het moet het geld- en het bankwezen controleren.

Alle schulden moeten door haar opnieuw vastgesteld worden en alle zaken mogen slechts met haar medeweten en goedkeuring uitgevoerd worden.

De gouverneur-generaal van het bezette gebied moet volledig op de hoogte gesteld worden van alle handelszaken.

Het opgerichte bureau is de enige zaakwaarnemer van de handel, de industrie en de landbouw in het bezette vroegere Pools gebied.

DE ONTWORTELDEN.

Een van de gevolgen van de Russische deelname aan de oorlog van 1914—1918 was het ontzaggelijke aantal wezen. De oorlog liet, ruw geschat, 12 millioen wezen achter, waarbij nog kwamen de 3 millioen, welke overbleven na de hongersnood van het jaar 1921. De kinderen vormden zich tot benden, welke de Russen noemden: „de ontwortelden" en „de buitenlanders: „de wolfskinderen".

Hun optreden nam schrikbarende vormen aan. Tallozen stierven van honger, koude en ellende. Duizenden kwamen onder bij de klopjachten, welke Russische regering op hen hield.

Men vond enigszins een oplossing, door de kinderen succesievelijk op te nemen in het rode leger. En het is wel tragisch, dat deze generatie kinderen, welke gered zijn van hongersnood en koude, nu staan als soldaten in het barre Noorden tegenover de Finnen.

Duizenden sterven nu weer aan dezelfde ellende, welke zij in hun jonge jaren nauwelijks zijn ontkomen. Gruwzaam en mensonterend is het lijden, welke deze twee oorlogen gebracht hebben over mensen, zoals wij.

Zwaar zal op deze wereld de hand God's moeten rusten bij het zien van het wraakroepend leed dezer 12 millioen kinderen. Geen eeuw heeft zozeer zijn kinderen verwaarloosd als juist deze eeuw van het Kind.

NIEUWE BASILIEK TE LOURDES

Kardinaal Verdier deed heden een oproep om te Lourdes te stichten een nationaal gedenkteken.

Frankrijk heeft voor het H. Hart te Parijs een monument gesticht op de berg der martelaren. Het is onze plicht te Lourdes de Mariale hoofdstad van Frankrijk, eveneens een nationaal gedenkteken te stichten, opdat iedereen onze verbondheid met Christus en Zijn Moeder moge zien.

EEN KLEURLING RECHTER.

Voor het eerst is in de geschiedenis van New-York een kleurling benoemd tot rechter bij het Hof voor speciale zittingen. Nooit te voren heeft een kleurling onder de rechters zulk een voorname plaats bekleed.

Deze kleurling is de heer A. Paige, een der katholieke leiders van zijn ras in de Verenigde Staten. Hij is van heel arme ouders en studeerde in zijn jonge jaren aan de Columbia Universiteit, terwijl hij dienst deed bij de spoorwegen.

DE VERENIGDE STATEN EN ZUID-AMERIKA.

Bij gelegenheid van de viering van het twintigjarig bestaan van het Amerikaans Katholiek Historisch Genootschap hield de president van de Universiteit van Texas, Dr. Carlos E. Castaneda een rede in tegenwoordigheid van vele wereldlijke en kerkelijke autoriteiten, zoals o.a. de apostolische delegaat van de Verenigde Staten, Zijne Excellentie Amleto Giovanni Cicognani.

Dr. Castaneda zette in zijn rede uiteen, dat een der voornaamste middelen, om Zuid-Amerika te begrijpen en met haar samen te werken, is de kennis van de katholiciteit van deze landen en van het aandeel, hetwelk de katholieke kerk gehad heeft in de opbouw dezer beschaving.

De veroordeling van de rol der Kerk in de Latijns-Amerikaanse geschiedenis is het gevolg van onwetendheid. Ongeletterdheid, armoede, sociale onrechtvaardigheid en technische achterlijkheid zijn volgens deze oppervlakkige geschiedkundigen het gevolg van de bemoeiingen der Kerk. Doch niet één van deze historici houdt er zich mee bezig, hoe de toestand was, toen de Kerk zich met deze landen bemoeien ging en wat met Haar medewerking is tot stand gebracht.

Noch minder denken zij er aan de toestand van de Zuid-Amerikaanse Republieken bij het begin harer onafhankelijkheid te vergelijken met de toestand der koloniën van andere Europese Staten.

Een zodanige vergelijking zou wel een zeer scherp licht werpen op de methodes van koloniseren door de verschillende mogendheden.

Wie van deze geschiedkundigen heeft een studie gemaakt van het beheer der Kerk over haar liefdadige instellingen, hospitalen en weeshuizen? Niet één van hen heeft een ernstig en partijdig onderzoek ingesteld met betrekking tot de zogenaamde rijkdom der Kerk; waar de rijkdom vandaan kwam en hoe zij besteed werd. Wie heeft een vergelijking gemaakt van de geschiedenis van Zuid-Amerika vóór en na de onafhankelijkheid der Republieken? Wie bestudeerde onpartijdig de rol der Kerk in de sociale evolutie dezer landen?

Wie werkelijk op de hoogte wil zijn van Zuid-Amerika, het land en zijn volken, kan dat niet anders doen dan de invloed te bestuderen van de Katholieke Kerk in deze streken en dat sinds eeuwen.

Vele sprekers behandelden nog verschillende onderwerpen, betrekking hebbende op Zuid-Amerika.

Tot slot deed men een beroep op de regering van de Verenigde Staten om het contact tussen de beide Amerikas nauwer aan te halen en dit vooral ook te doen door het steunen van wetenschappelijke expedities en het mogelijk maken van een intense bestudering der Latijns-Amerikaanse beschaving.

PRIESTERS IN HET FRANSE LEGER.

Frankrijk is een van de zeer weinige landen ter wereld, misschien zelfs het enige land, waar de priesters ook in vredestijd niet zijn vrijgesteld van de dienstplicht. En nu een nieuwe oorlog is uitgebroken, zijn duizenden priesters weggerukt uit de zielzorg en zijn zij gedwongen om de wapenen op te nemen.

Over de priesters in het Franse leger vertelt Paul Lesourd in de „Revue des Deux Mondes" ons het volgende:

Het is een privilege van de geestelijke stand, dat zij geen wapenen behoeften te dragen; het ware echter juister om te zeggen: behoefde te dragen. Lange tijd is dit in Frankrijk zo het geval geweest, en zelfs de grote Franse revolutie heeft het niet aangedurfd, om dit privilege aan te raken. Maar wat de revolutie niet heeft gedaan, dat hebben de anti-clericale Franse wetten van 1889, 1906 en 1913 wel gedaan. Om te trachten het aantal priesterroepingen te verminderen, hebben de anti-clericale wetgevers van die jaren de priesters, kloosterlingen en toekomstige priesters gedwongen, dienst te nemen in het leger.

Het is echter een andere vraag, of hun eigenlijke opzet is gelukt. Men wilde een invloed zien uitgaan van het ruwe leven in de kazerne op den priester, of het resultaat niet juist andersom is geweest? Is er van de priesters geen weldoende invloed uitgegaan op het leven in de kazernes en aan het front? Er is nog een Voorzienigheid en zij werkt met methodes, gelijk de H. Vader in Zijn Schrijven aan de gemobiliseerde geestelijken heeft aangeduid.

Het is moeilijk te zeggen, hoeveel priesters en kloosterlingen in totaal in het Franse leger dienen, maar volgens de berekeningen is het ongeveer een derde of minstens een vierde van alle geestelijken in Frankrijk.

Van het Aartsbisdom Parijs zijn 524 priesters van de 1400 onder de wapenen, dat is dus meer dan een derde. Van het bisdom Rijssel 480 van de 1380, ongeveer een derde. Van het bisdom Albi 100 van de 500, van het bisdom St. Claude 100 van de 300, van het Aartsbisdom Lyon 370 van de 1439, van het aartsbisdom Rouaan 240 van de 732, van het bisdom Arras 280 van de 1000, van het bisdom Châlons 100 van de 244, van het bisdom Limôges 53 van de 350.

Van het seminarie van het bisdom Versailles zijn er van de 14 priesterprofessoren niet minder dan 9 gemobiliseerd.

Onder deze priesters zijn vele officieren. In Parijs bekleedt de helft der gemobiliseerde geestelijken de rang van officier. Onder de geestelijke vindt men o.m. Luitenant-Kolonel Abbé Michaud, professor aan de Faculteit van het Kerkelijk Recht in Lyon, men vindt er kapiteins zoals de directeur van het Stanislaus-college van Montréal en zoals Abbé Mounier van het diocees Clermont.

Men vindt er officieren en soldaten......

Minder nauwkeurig zijn de gegevens te vinden over het aantal kloosterlingen, dat in militaire dienst moet treden. Er zijn ongeveer duizend Jezuieten in 't leger, de helft van 't totale aantal Jezuieten in Frankrijk. Voorts zijn 500 Capucijnen onder de wapenen, 200 Paters Lazaristen, 130 Paters Franciscanen, 178 Paters Dominicanen. Er zijn in het leger ook Trappisten en Karthuizers, die de stilte van hun kloostercel hebben moeten verlaten, om de wapenen op te nemen. Er zijn er gekomen uit kloosters in Engeland, België, Nederland en Zwitserland en uit andere landen. Het waren kloosterlingen, die het land moesten verlaten omdat zij kloosterling wilden worden, maar die het land nu terugroept, omdat men hen nodig heeft.

Men weet niet, hoelang de oorlog duren zal, en daarom hebben verschillende priesterstudenten, die reeds Subdiaken of Diaken waren gewijd, de priesterwijding aan het front ontvangen.

Ontroerend is de schildering van een priesterwijding, zoals Paul Lesourd ons die mededeelt. Er is hier sprake van de priesterwijding van een infanterie-sergeant Georges Prache in een geëvacueerd dorp van Lotharingen op 24 December. De H. Wijding werd toegediend door Mgr. Heintz, de bisschop van Metz. De kerk was gevuld met officieren en soldaten van het regiment. Toen naderde het ontroerende ogenblik, dat bij iedere priesterwijding terugkeert, wanneer de jonge priester naar de communiebank gaat, om zijn ouders voor de eerste maal in zijn priesterleven de zegen te geven.

Maar er waren geen ouders van den priester in dit geëvacueerde dorp. En toen — met tranen in de ogen — ging **de priester naar de communiebank, plaatste daar de** portretten van zijn vader en van zijn moeder, en zegende toen deze portretten. Daarna defileerden alle officieren en manschappen voor hem, de kolonel vooraan, om de zegen van den nieuwen priester te ontvangen.

Men kan zich gemakkelijk voorstellen, welk een onvergetelijke indruk deze plechtigheid op alle omstanders moet hebben gemaakt.

En dit geschiedde in een dorp nabij de Maginot-linie.

Eeuwen lang heeft het Franse leger Aalmoezeniers gekend, maar ook hun corps werd weggevaagd door de anticlericale wetten aan het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. En toen in 1914 de wereldoorlog uitbrak, moest in allerijl een nieuw corps aalmoezeniers gevormd worden.

Nu is de zielzorg in het leger goed georganiseerd, onder leiding van Mgr. Sudour, Vicaris-Generaal van het Aartsbisdom Parijs.

Het landleger beschikt over 400 aalmoezeniers, de vloot over 359 en de luchtmacht over 26 aalmoezeniers.

Iedere cavalerie-divisie telt twee aalmoezeniers, en iedere infanteriedivisie drie.

De aalmoezeniers worden benoemd door de ministers van Oorlog, Marine en Luchtvaart, maar zij worden gekozen door de kerkelijke autoriteiten, zodat deze hierbij geheel de vrije hand hebben, hetgeen een goede verhouding is.

In de wereldoorlog van 1914 tot 1918 werden dertigduizend priesters en kloosterlingen uit de zielzorg weggerukt, en zij hebben hun plicht gedaan.

Vijfduizend priesters zijn gesneuveld, zestienduizend priesters worden wegens hun dapperheid op de dagorder vermeld, 10.000 priesters ontvingen het oorlogskruis, 1600 militaire medailles werden aan hen uitgereikt, 900 priesters werden begiftigd met het Legioen van Eer.

De twaalfduizend priesters, die nu in de laatste maanden van 1939 reeds onder de wapenen zijn, zullen opnieuw hun plicht doen, hun plicht tegenover God en hun plicht tegenover het Vaderland.

SCHOOLWETTEN IN MEXICO.

De Kamer van Afgevaardigden te Mexco heeft een wet aangenomen, opgesteld door President Lazaro Cardenas, waarbij alle bijzondere scholen waar godsdienstig onderricht wordt gegeven, moeten gesloten worden.

Hiermede vervullen wij den treurigen plicht U kennis te geven van het plotseling overlijden, na nog voorzien te zijn van het H. Oliesel, van Mevrouw

ANNA ENGELBERTINA NUYENS,

weduwe van

Mr. THEODOOR ISAAC ANDREAS NUYENS,
oud-gouverneur van Curaçao,

in den ouderdom van ruim 69 jaren.

Hees bij Nijmegen, 3 Januari 1940.

Dr. H. L. F. J. Deelen
exec. test.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De Heer en Mevrouw	De Heer en Mevrouw
JULIUS L. PENHA Jr.-MADURO	I. BAIZ -- HENRIQUEZ
geven hierbij kennis, dat de voltrekking van het voorgenomen huwelijk van hunne dochter	geven hierbij kennis, dat de voltrekking van het voorgenomen huwelijk van hunnen zoon
OLGA	**EGON**
met den Heer	met Mejuffrouw
EGON D. BAIZ	**OLGA LOPEZ PENHA**
zal plaats hebben op Woensdag, den 24sten Januari 1940.	zal plaats hebben op Woensdag, den 24sten Januari 1940.
Receptie: Julianaplein 26 om 8.30 n.m.	

Men wordt verzocht deze kennisgeving te willen beschouwen als eene persoonlijke uitnoodiging.

VATICAANSTAD.

De voorbereidingen voor de Internationale Tentoonstelling van Religieuse Kunst, welke bij het uitbreken van de oorlog waren stopgezet, zullen op last van Zijne Heiligheid weder voortgang vinden. De tentoonstelling zal in 1942 gehouden worden.

Een dezer dagen is men begonnen me een wekelijkse radio-uitzending naar Amerika vanuit het Vaticaan. De uitzendingen zullen gehouden worden in vier talen: Spaans, Portugees, Engels en Frans.

De encycliéken van Paus PiusXII: „Summi Pontificatus" en „Sertum Laetiiae" hebben in de Verenigde Staten zulk een opgang gemaakt, dat men er toe moest overgaan, een twede druk te doen verschijnen.

Zijne Heiligheid Pius XII stelde een belangrijk bedrag beschikbaar tot het lenigen van de nood der Finnen, die door de oorlog van alles beroofd zijn geworden.

De Paus verleende de Orde van de Gouden Spoor aan Graaf Ciano, de minister van Buitenlandse Zaken van Italië, om daardoor Zijn dank te betuigen aan Italië voor haar streven naar de vrede.

Tot aartsbisschop van Chicago is benoemd de tegenwoordige aartsbisschop van Milwaukee, Moseigneur Sanuel A. Stritch.

DE FRANSE SIEGFRIED-LINIE IN CIJFERS.

Over de werken, aangelegd ter versterking van de Maginot-linie welke werken reeds de naam van Franse Siegfriedlinie dragen, publiceert Havas enige cijfers, die een denkbeeld geven van de enorme taak, die de soldaten en arbeiders [illegible] in de eerste drie maanden van de mobilisatie.

Zou men de prikkeldraadversperringen rond de z.g. veldversterkingen naast elkaar zetten, dan zou een oppervlakte beslagen worden van 4000 K.M. lengte en vier meter breedte. Had men al het graafwerk aangewend voor een kanaal, dan had men er in drie maanden één gegraven van 200 K.M. lengte en van normale diepgang. Met het beton, gebruikt voor kazematten, blokhuizen en voor schuilplaatsen had men een muur kunnen bouwen van een meter hoogte en 700 K.M. lengte.

Havas spreekt van de grootste werken voor militaire doeleinden, die sedert de dagen van het Romeinse leger uitgevoerd zijn. In drie maanden hebben millioenen arbeiders 15.5 millioen vierkante meter prikkeldraadversperring aangelegd, wegende 65.000 ton en bevestigd aan vier millioen piketten.

Er is 4.5 millioen kub. meter beton met 100 millioen kilo betonijzer verwerkt. Het gaat daarbij, zoals gezegd, om versterkingen van de Maginotlinie, die in vredestijd aangelegd werd. In zes jaar tijd werd door deze linie 12 millioen kub. meter grond verzet en 1.5 millioen kub. meter beton gegoten.

De loopgraven, betonwerken en prikkeldraadversperringen vormen nog slechts een deel van de versterking der Franse grens, die zich uitstrekt van Genève tot Duinkerken. De Franse troepen hebben in de afgelopen drie maanden allerlei andere werken verricht, zoals het aanleggen van eenvoudige rijswerken, verschansingen en andere moeilijke technische arbeid.

Daarbij moet ook nog gewezen worden op het onderhoud der wegen. Ondanks het geweldige verkeer voor en na de mobilisatie, ondanks de zware voertuigen, zoals tanks en rupsauto's die het wegdek zwaar beschadigen, blijven alle kleine en grote verbindingen in uitstekende staat. Aan de wegen wordt dan ook, vooral met het oog op het slechte weer, bijzondere zorg besteed. De Franse generale staf beschouwt een dicht en goed wegennet als een van de wapens, die in deze oorlog grote voordelen opleveren.

DE KATHOLIEKE HIËRARCHIE IN SOVJET-RUSLAND.

De meeste bisschoppen in de gevangenis of in ballingschap.

In kerkelijk opzicht is Rusland verdeeld in een aartsbisdom, Mohilew, en vier bisdommen, Kamienic, Minsk, Tiraspol en Zytomir. Mgr. Ropp, die als aartsbisschop van Mohilew aldus de voornaamste katholieke hoogwaardigheidsbekleder van Rusland was, was reeds onder het Tsarenregime bisschop van Wilna geweest, welke stad destijdsdeel uitmaakte van Rusland. In 1907 werd hij door de Russische regering uit deze stad verbannen, en eerst kort voor het uitbreken van de wereldoorlog kreeg hij verlof, om weer naar Rusland terug te keren.

Kort na de Juli-revolutie van 1917 werd Mgr. Ropp benoemd tot aartsbisschop van Mohilew, maar in 1919 werd hij reeds gevangen genomen door de bolsjewisten.

Hij werd verbannen en ging naar Polen, waar hij op 88 jarige leeftijd is overleden.

Het is merkwaardig in het Pauselijk Jaarboek, 't „Annuario Pontificio" van 1939 na te gaan, hoe het met de katholieke hiërarchie in Rusland gesteld is.

Voor het aartsbisdom Mohilew staat Mgr. Ropp als aartsbisschop aangegeven, maar daar deze zich reeds twintig jaar in ballingschap bevond, heeft de H. Stoel dit enorme gebied toevertrouwd aan vijf Apostolische Administrators.

De Apostolische Administrator van Mohilew is Mgr. Boleslas Sloskan, titulair-bisschop van Cilicië. Mgr. Sloskan werd in Augustus 1926 benoemd tot Apostolisch Administrator van Minsk, maar in Augustus 1927 werd hij naar Siberië verbannen en later over de grens gezet. Mgr. Sloskan resideert nu te Riga.

De Apostolische Administrator van Moskou is Mgr. Pie Eugène Neveu van de Paters Augustijnen, Titulair Bisschop van Cyprus.

Hulpbisschop van de Apostolische Administrator is Mgr. Theophile Matulanis, titulair bisschop van Matrega, die van 1923 tot 1926 en van 1929—1933 om zijn geloof in Rusland gevangen heeft gezeten en nu in ballingschap is in Lithauen.

De Apostolische Administrator van Charkow is Abbé Vincent Ilgin, die in 1926 gevangen werd genomen en uit Rusland werd verbannen. Sinds 1933 resideert hij in Lithauen.

De Apostolische Administrator van Kazan, Samara en Simbirisk is Abbé Michel Jodokas, die zich reeds vanaf April 1929 in de gevangenis bevindt.

Alle kerkelijke leiders van het Aartsbisdom Mohilew bevinden zich dus of in de gevangenis of in de ballingschap, met uitzondering van Mgr. Neveu, die in de Franse Ambassade te Moskou vertoefde. Thans is Mgr. Neveu echter naar Frankrijk teruggekeerd, en hem is verboden nog naar Rusland terug te gaan.

De vier suffragaanbisdommen

Van de vier suffragaanbisdommen van het Aartsbisdom Mohilew heeft Kamienic geen bisschop meer. Het Pauselijk Jaarboek meldt hierover het volgende.

Apostolisch Administrator van Kamienic: Jean Swiderski, om het geloof gevangen genomen in 1930 en uit Rusland verbannen in September 1932.

Bivaris van den Apostolischen Administrator: Alexander Wierbizki, sinds Juli 1932 in de gevangenis wegens zijn geloof.

Minsk heeft als Apostolisch Administrator Mgr. Slokan, die in de ballingschap vertoeft in Riga, zoals boven reeds werd gemeld.

Niet minder droevig is de toestand in het bisdom Tiraspol:

Apostolisch Administrtor van Odessa voor het Zuidelijke gedeelte van het Diocees is Mgr. Alexander Frison, titulair bisschop van Linyra.

Apostolisch Administrator van het Wooga-gebied is Mgr. Augustin Baumtrog, die zich sinds Augustus 1930 in de gevangenis bevindt.

Apostolisch Administrator van het Kaukasus-gebied is Mgr. Jean Roth, die zich sids Agustus 1930 in de gevangenis bevindt.

Apostolisch Administrator van Tiflis en Georgië: Vicaris ad interim: Stephan Demurof.

Evenzo is de toestand in het bisdom Zytomir:

Apostolisch Administrator is Mgr. Theophile Skalski, die 1 Juni 1926 gevangen werd genomen en in September 1932 uit Rusland verbannen werd.

Vice-Apostolisch Administrator is Mgr. Casimir Naskrecky, gevangen genomen in Juni 1929 en uit Rusland verbannen in September 1932.

Een dergelijke droevige lijst zegt zoner commentaar reeds voldoende.

Wij vertrouwen echter op een herleving van het godsdienstige leven in Sovjet Rusland, waarover de Sovjets zich zozeer beklagen.

In deze klachten der Godlozen ligt een reden, om ondanks alles vertrouwen te hebben in de toekomst.

NEDERLAND.

DE PRETENTIE VAN HET NEUTRALE OPENBAAR ONDERWIJS.

Een der weinige vrijzinnigen, die een gezonde kijk op het onderwijs hadden, was sinds jaren Dh. G. van Veen, die veel publiceerde in zake onderwijs en kind.

Hij schrijft nu weer een artikel over de rede van minister Bolkestein in het „Handelsblad" waaraan het volgende is ontleend:

„De minister is blijkbaar van oordeel, dat vóór alles de schoolstrijd moet worden geliquideerd. Deze liquidatie is niet mogelijk, zolang de neutrale openbare school optreedt met de pretentie, dat zij de bij uitstek nationale school zou zijn, geschikt om alle richtingen te bevredigen, zodra deze richtingen slechts haar separatistische zonden zouden believen af te zweren.

Dh. Bolkestein meent, dat deze pretentie uit de tijd is en daarin staan de meest bewuste voorstanders van het openbaar onderwijs naast hem. Ik behoef maar te herinneren aan de dissertatie van dr. H. Nieuwenhuis, die ik de eer had in deze kolommen te bespreken, en aan ettelijke schrijvers, die zich het laatste jaar ter zake hebben geuit. Het is een volstrekt on-democratische en on-Nederlandse houding, [illegible] vorige eeuw vergeet, dat men geen dirigent is van het nationale onderwijsorkest maar slechts een enkele partij in de muzikale compositie tot uitdrukking heeft te brengen. Het Nederlandse humanisme, dat op dit punt te lang het ouderrecht heeft genegeerd, heeft politiek en moreel te zwaar moeten boeten voor deze fout, om daarin nog verder te volharden."

CURACAO.

HET FEEST VAN LA VIRGEN SANTISIMA DE LA ALTAGRACIA

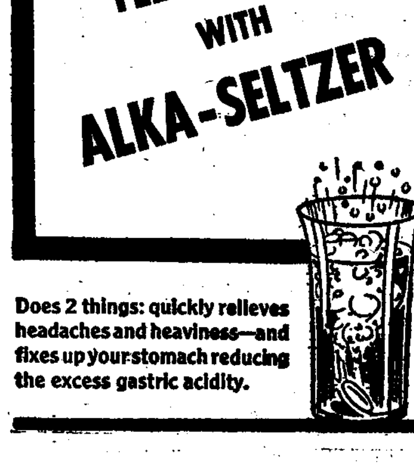
Afgelopen Zondag is in de kathedrale kerk van St. Anna met grote luister gevierd het feest van la Virgen Santisima de la Altagracia. De Dominicaanse kolonie heeft dit jaar wel op zeer bijzondere wijze het feest gevierd van haar Patrones.

De Vicaris-Generaal van het Aartsbisdom van Santo Domingo, Monseigneur Eliseus Pérez Sanchez heeft allereerst in een triduum zijn landgenoten en vele andere gelovigen voorbereid op het feest van de H. Moeder.

In welgekozen bewoordingen wekte hij zijn hoorders op hun glorievolle Moeder steeds meer te eren en haar hulp in te roepen. Tijdens het triduum zong Sra Dña Iris Ruiz de Nadal op een allerschoonste wijze de lof van de patrones van haar vaderland. Zelden heeft de kathedraal zulk een schoon geluid tussen haar muren gehad.

De belangstelling was dan ook steeds groot.

Zondag echter was het hoogtepunt van de feestviering. Monseigneur Verriet pontificeerde aan het prachtig versierde hoogaltaar, omstuwd door zijn assistenten van paters en fraters. Het zangkoor zong op schone wijze met assistentie van bovengenoemde zangeres de liturgische gezangen.

Na het H. Evangelie besteeg Monseigneur Pérez Sanchez de kansel en bezong hij in een hooggestemde rede de Patrones van Santa Domingo.

Hierna nam de H. Mis voortgang.

Na het H. Offer formeerde zich een stoet, waaronder de padvinders, om een prachtige krans neer te leggen aan de voet van het standbeeld van Mgr. Niewindt. Na de kranslegging sprak de Dominicaanse consul een woord tot zijn medelandgenoten en de aanwezige gelovigen.

Hierna voerde nog het woord Monseigneur Verriet, die na afloop enthousiast werd toegejuicht.

De kathedrale kerk was tijdens deze plechtigheden overvol en ook het plein was geheel gevuld met gelovigen. Talrijke wereldlijke autoriteiten en de voornaamste ingezetenen van Curaçao waren in de kerk, waaronder op de allereerste plaats Zijne Excellentie de Gouverneur met zijn familie.

De Dominicaanse kolonie verdient een woord van grote lof voor de viering van het feest harer patrones, la Santisima Virgen de la Altagracia. Zij heeft een voorbeeld gegeven van grote devotie en liefde voor haar hemelse Moeder. Het Curaçaose volk heeft eveneens ten volle medegedaan met de feestviering. Het was alleszins een grootse gebeurtenis in de Mariaverering van de bewoners van Curaçao.

DE GOUVERNEMENTS-MIDDELEN.

Verschenen is de Staat over de eerste 11 maanden 1939. In deze eerste 11 maanden hebben de Gouvernementsmiddelen opgebracht f 12.252.587 tegen f 9.760.809 in 1938, terwijl de raming is f 10.837.530. We kunnen dus verwachten dat 1939 gesloten is met een overschot boven de raming van 2 millioen.

Hoofdzakelijk is deze twee millioen te danken aan de belastingen. Deze brachten in de eerste maanden op [illegible] en speciaal is het de inkomstenbelasting, welke deze vermeerdering bracht van 2 millioen.

Of hier nu nog zoveel achterstallig inzit van vorige jaren, zeggen deze cijfers natuurlijk niet. Zou dit echter waar zijn, dan zouden we voor de volgende jaren niet meer op zulke hoge inkomsten kunnen rekenen: maar het Gouvernement is al weer bezig met nieuwe belastingen, zoals winstbelasting, die dezer dagen is ingediend.

BIJEENKOMST DER OUDERS VAN DE K.J.M.

Zondag had er een bijeenkomst plaats van de ouders der K.J.M. en der Zonnekinderen in het Theater Brion.

Monseigneur Verriet en zeer vele paters waren aanwezig. De zaal was geheel gevuld en er heerste een gezellige stemming. De bedoeling was om de ouders der kinderen uit de parochie van St. Anna op de hoogte te stellen van het streven der meisjesjeugdbeweging.

Pater Volk opende de bijeenkomst en gaf een uitleg van het streven der K.J.M. en der Zonnekinderen en wekte de ouders op de priesters toch behulpzaam te zijn bij de opvoeding der jeugd.

Hierna werd een kort toneelstukje opgevoerd, waarin ook weder duidelijk door de kinderen zelf werd uiteengezet het doel en streven van de oudere en jongere meisjes. De costumering was heel mooi. De meisjes oogstten een welverdiend succes.

Hierna nam pater de Bruyn het woord en bracht dank aan alle aanwezigen voor hun komst en wekte de ouders op de kinderen te steunen in plaats van tegen te werken. Dikwijls worden om onbenullige redenen de kinderen van zulke verenigingen weggenomen.

Hij hoopte op de medewerking van alle ouders, ook financieel. Om goede katholieke jonge vrouwen op Curaçao te krijgen, moeten we reeds met de jeugd beginnen.

Een woord van dank richtte pater de Bruyn ook nog tot de beide zustercongregaties, die zich zoveel moeiten voor de kinderen getroosten.

Bijzondere dank werd nog gebracht aan de dames onderwijzeressen, welke vooral voor het slagen van deze middag zich zoveel moeiten hadden gegeven.

Tot slot verzocht pater de Bruyn Monseigneur zijn zegen te geven aan alle aanwezigen.

Alvorens dit te doen, sprak Monseigneur nog een hartelijk woord tot allen en vertelde hij, hoe de burgers van Rome zich verheugden toen talrijke scharen kinderen optrokken naar Zijne Heiligheid de Paus om hun trouw te betuigen aan Koning Christus.

Hierna gaf Monseigneur zijn zegen en verliet hij vriendelijk groetend de zaal. Het was een zeer geslaagde middag en we hopen van harte tevens ook een vruchtbare voor de katholieke jeugdbeweging.

AMERIKAANSE ESKADER

A.s. Vrijdag worden in de haven verwacht een Amerikaanse kruiser met 8 torpedojagers.

LUCHTBESCHERMING.

Wij maken de ingezetenen attent op de tentoonstelling, welke Vrijdag a.s. van half zes tot half zeven gehouden wordt in de Club de Gezelligheid.

De tentoonstelling geeft een volledig overzicht door schetsen, tekeningen, etc., van schuilkelders, welke men zou willen aanschaffen tegen eventuële luchtaanvallen.

We raden iedereen aan eens een kijkje te gaan nemen, opdat men op de hoogte is en zijn maatregelen kan treffen. Deskundige voorlichting wordt op verzoek gaarne gegeven.

FANCY-FAIR NIEUWS.

De voorbereidingen voor de Fancy-Fair ten behoeve van het Comité voor de Gemobiliseerden zijn thans in volle gang.

Wij zijn thans in staat enige bijzonderheden over dit feest mede te delen, die er wel op wijzen dat het één der weinige „gebeurtenissen" belooft te worden in dit niet overdrukke Curaçaose seizoen. Het zal dan geen gewone bazaar worden, integendeel, wij krijen een dag van een heel bijzonder karakter.

Er doen vele geruchten de ronde, ware en minder ware, doch voorloig zullen wij daar niet op in gaan, want wij willen U toch nu nog niet álles vertellen.

Dat het iets bijzonders zal worden, daarop wijst reeds de plaats waar het gehouden zal worden. Zijne Excellentie de Gouverneur heeft daartoe het Fort Amsterdam ter beschikking gesteld van het Dames-Comité. Het Fortplein zal men op ZATERDAG 30 MAART herscheppen in een oud Marktplein met winkeltjes en kramen en bovenal de costumes der vriendelijke verkoopsters zullen ons doen wanen in de goede oude tijd te leven, toen het leven nog blijder en onbezorgder was.

En wie zou niet één middag of avond blij en onbezorgd willen zijn, vooral zij of hij daardoor het leven dergenen, die in ons belang onder de wapenen zijn, daardoor gedurende geruime tijd blijder en beter kan maken? Er is reeds een klein legertje dames ten strijde getrokken voor dit doel en nogmaals is onze uitdrukkelijke wens, [illegible] middelen, die U ter beschikking staan. Mejuffrouw Wouters heeft reeds een goed woord voor ons gedaan voor de microfoon; mogen wij U daaraan herinneren?

Er zal op die Zaterdag na Pasen in het Fort voor gezorgd worden, dat Curaçao een feest beleeft, waar het nog lang en met trots over napraat. Wij zullen daar beleven het feest Voor Onze Soldaten, het V.O.S.-feest.

Laten wij allen met energie aan de voorbereidingen beginnen en elkaar zoveel mogelijk helpen,

Voor Onze Soldaten!

Comité voor de Gemobiliseerden
Afdeling Fancy-Fair.

KOPEREN PRIESTERFEEST.

Heden herdenken we in stilte de dag waarop 12½ jaar geleden werden priester gewijd de paters: M. Meesters, Pastoor op Santa Cruz Aruba. H. Penninx, pastoor te Barber; en P. Paanakker, pastoor te Soto.

Onze gelukwensen.

SCHILDERIJEN-TENTOONSTELLING.

Onder auspiciën van de Vereniging „Veritas" zal een tentoonstelling worden gehouden van schilderijen, geschilderd door op Curaçao aanwezige schilders.

Deze tentoonstelling is in de Club „San Tarcisio", bezijden de Parochiekerk van Santa Familia.

De opening zal geschieden op Vrijdag 26 dezer om 4 uur p.m.

De tentoonstelling zal duren t/m Zondag 28 Januari, 6 uur p.m. Overdag is de zaal geopend van 10 a.m. tot 12 a.m. en 2 p.m. tot 6 p.m.

Entrée f 0,10.

EMMASTAD

De K.L.M. deelt mede dat enveloppen van de eerste vlucht naar Ciudad Bolivar ten Postkantore kunnen worden nagestempeld.

TELEGRAM-BRIEVEN.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat bovengenoemde telegrambrieven alleen dan via de Telegram-Afdeling kunnen worden verzonden indien zij in duplo en met machine of in blokletters geschreven, worden aangeboden.

Deze telegrambrieven alsmede alle andere privé-telegrammen dienen voor 3 uur n.m. te worden ingediend.

TELEGRAM AFDELING

WAT DE OORLOG AAN NEDERLAND KOST.

Bij de debatten over Defensiebegroting werd aan vele zijden uit de Kamer aangedrongen op grotere bezuiniging bij de uitgaven voor 's lands defensie. Wat noodzakelijk is om de paraatheid van Nederland te verhogen moet gevoteerd worden, hoe zwaar de lasten ook zijn welke daardoor op het Nederlandse volk gelegd worden.

Maar er mag ook geen cent meer uitgegeven worden dan inderdaad dringend noodzakelijk is.

Dat dit werkelijk in Nederland gebeurt, daarvan waren in de Kamer niet alle leden overtuigd en ook minister van Dijk en de huidige minister van Defensie gaven vrij duidelijk te kennen, dat ook zij van mening waren, dat het wel beter kon. In verband hiermee is wel van belang de vergelijking van de kostencijfers, welke de Tel. maakt inzake de defensiekosten in België en in Nederland. In Nederland zijn de lasten per dag 1.7 millioen gulden en in België, de franc gerekend tegen een koers van 6.2 ct., f 682.000. Een verschil dus in kosten van niet minder dan ruim 1 millioen gulden per dag of 370 millioen per jaar.

En dan voegt de Tel. hieraan het volgende commentaar toe:

„Er zijn twee factoren, die maken, dat het Nederlandse en het Belgische cijfer niet zonder meer naast elkaar te stellen zijn. Daar is in de eerste plaats het feit, dat België practisch niets te betalen heeft voor een vloot, terwijl Nederland niet alleen de marine voor het moederland, maar ook een [illegible] zese gewesten bekostigt.

Ten tweede is er de omstandigheid, dat de levensstandaard in België lager ligt dan in ons land. Welke de oorzaken daarvan zijn, laten wij thans in het midden, evenals de vraag, of dit verschil de laatste jaren is gewijzigd — op basis van de tegenwoordige situatie staat men voor het feit, dat prijspeil en loonniveau in Belgë minder hoog zijn dan hier te lande. Dat dit ook in de uitgaven voor het leger tot uitdrukking komt is begrijpelijk.

Kunnen deze beide overwegingen dus een deel van het verschil verklaren, een marge van f 1 millioen per dag is zó groot, dat er voor den nietdeskundige op militair gebied toch een onverklaarbare rest blijft van aanzienlijke omvang. Want die marge van f 1 millioen per dag wil zeggen, dat België voor het bedrag, waarvoor Nederland één dag leger en vloot onderhoudt, er in slaagt zijn leger bijna 3 dagen te onderhouden. Wij geloven niemand te kort te doen, wanneer wij de algemene indruk weergeven, dat de gevechtswaarde van het Belgische leger niet geringer is dan van het onze."

Het is moeilijk die goede eigenschappen in anderen te ontdekken, waarvan wij zelf geen spoor bezitten.

Het is een grote kunst kleinigheden te behandelen zoals ze zijn: van een mug een olifant maken heeft al menigeen een olifantenleed bezorgd.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Naar verluidt, heeft de Nederlandse regering opdracht gegeven om strikter toe te zien op hetgene, dat buitenlandse correspondenten over de toestand in Nederland aan hun bladen melden.

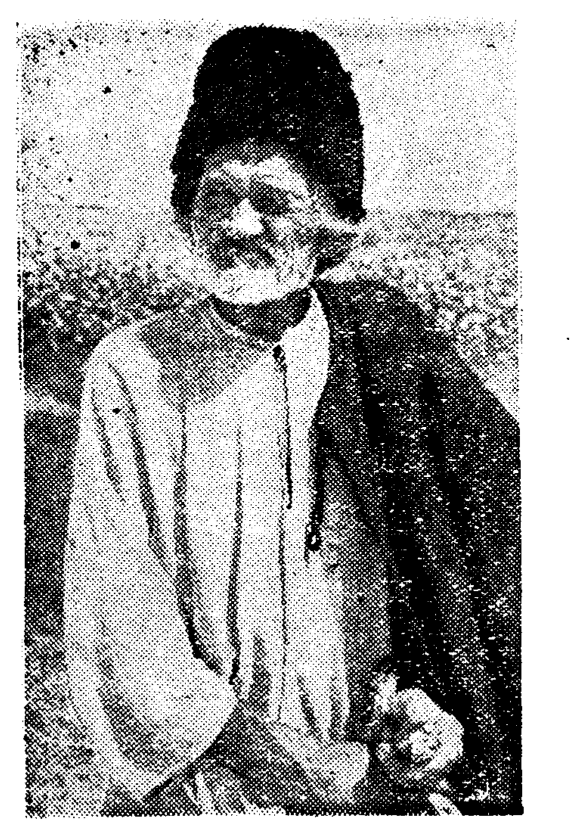
Overal viel Zondag dikke sneeuw. En de volgende dagen vroor het sterk.

Met ingang van 24 Januari zullen thans weer periodieke verloven worden gegeven.

Een vliegtuig van de K.N.I.L.M. is tien mijl voorbij Bali in zee gestort, met als gevolg, dat vijf passagiers mitsgaders drie leden van de bemanning gedood zijn.

De rede, die Churchill hield en waarin hij zeide, dat de kleine landen alleen dan hun onafhankelijke volksbestaan kunnen voortzetten, indien zij de zijde kiezen der geallieerden, heeft in de Hollandse pers een slechte ontvangst gehad. Ook de Belgische bladen schrijven in gelijke zin, terwijl ook uit Kopenhagen een gelijk geluid valt te beluisteren.

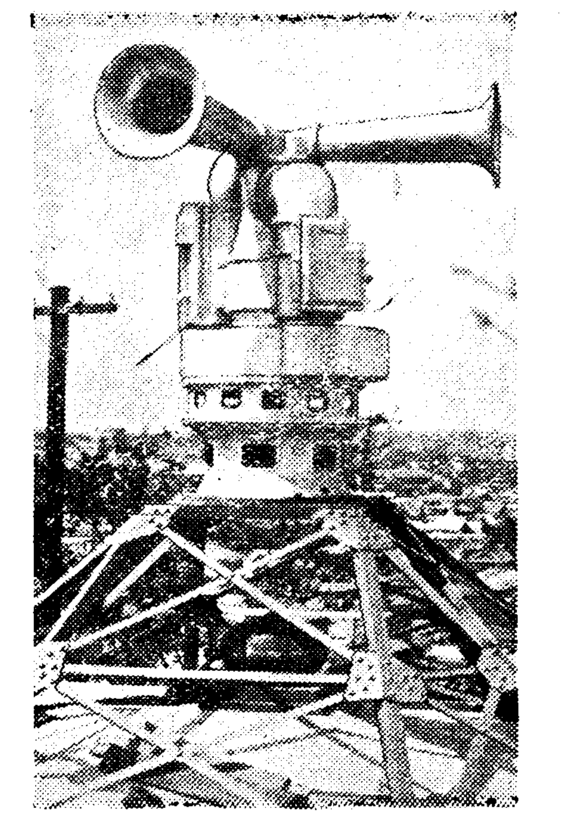
Een beroerte eindigden het werkzame leven van den Zwitsersen President Dr. Motta, de voornaamste politieke figuur van Zwitserland. Dr. Motta is 69 geworden. Reeds op 22 jarige leeftijd ging hij in de politiek, terwijl hij sedert 1920 het hoofd was van de Zwitserse delegatie bij de Volkenbond. Dr. Motta was een vurig katholiek en lange jaren het hoofd van de Katholieke partij. Hij werd vooral bekend in zijn strijd tegen de toelating van Sovjet Rusland tot de Volkenbond. Later heeft hij zich verzet tegen het herstel van de Zwitserse diplomatieke betrekkingen met de Sovjets.

Een oude Russische boer uit Besarabië, een district dat voor 1917 aan Rusland behoorde, in 1920 aan Roemenië werd gegeven, maar nu door de Russen weer terug verlangd wordt.

Een van de vele Finse vluchtelingen, een oude vrouw die haar woning in puin ligt. Alles wat van haar bezit overbleef, draagt zij in een bundeltje onder de arm.

Vroeger werd in Tokio het uur aangegeven door een kanonschot. Thans gebruikt men moderne sirenes.

In Engeland is men er in geslaagd autobanden te maken die niet kunnen doorschoten worden.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

All Sur. team — J. Holl. RCC comb. 1—0.
Jong Curaçao — Sparta 2—0.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO—NOBO

VRIENDSCHAPPELIJKE WEDSTRIJDEN.

28 Jan. 1940: B-klasse — Volcania — Atletico 2 * (Joens)

28 Jan. 1940: A-klasse — Jong Holland 1 — Volharding 1 (Oehlers)

4 Febr. 1940: A-klasse — All Suffisant Team — S.U.B.T. 1 (Visser)

4 Febr. 1940: B-klasse — Jong Curaçao — Arsenal * (Ercol)

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden ver ocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78.

Met ingang van heden is E. Vos (R.C.C.) wegens wanbetaling geroyeerd.

HET BESTUUR.

MALARIA IN ANNAM.

In 1800 liet de keizer Gia-Long rond de belangrijkste steden der provincie Annam vestingen bouwen. Om de vestingen volkomen ontoegankelijk te maken voor eventuele vijanden werden zij door diepe grachten omringd.

Uit de Kronieken blijkt, dat het opwerpen van deze forten en het graven der grachten tot gevolg had, dat zware malaria-epidemieën de ganse bevolking teisterden en het aantal sterfgevallen zeer hoog was.

De herinnering aan deze malariacatastrophe is nog niet geheel uit het volksgeheugen gewist. De legenden vertellen, dat de draak, die in de aarde woont, zich wreekt voor elke invasie van zijn rijk door de mensen te straffen met malaria-rampen. Het zogenaamde „doorsnijden van de aderen van de draak" is ook nu nog een handeling waartoe het Annamese volk niet spoedig overgaat uit vrees de draak te verwonden en zich zijn wraak op de hals te halen.

Welke grote betekenis legenden hebben, blijkt weer uit deze Annamese overlevering. Reeds jaren lang wordt ook in Annam gehoor gegeven aan de aanbeveling van de Malaria Commissie van de Volkenbond om tijdens het malaria-seizoen ter voorkoming van malaria dagelijks 400 milligram kinine in te nemen en ter behandeling van malaria een dosis van 1 gram tot 1,3 gram kinine per dag gedurende 5 tot 7 dagen. Deze Malaria Commissie legt in haar verslag (Engelse editie), verschenen in 1938, op bladzijde 124, er de nadruk op, dat op grond van haar onschadelijkheid kinine geschikt is om verstrekt te worden door ondergeschikt personeel, zonder voortdurend toezicht, terwijl daarentegen dit toezicht noodzakelijk is bij het gebruik van synthetische middelen.

Zonder twijfel zullen de Annamieten er eenmaal in slagen de vrees voor de draak geheel te bannen uit hun volksleven, want de moderne geneeskunde bezit in het natuurmiddel kinine een machtig wapen om de gevreesde malaria-rampen te voorkomen en te genezen.

M. Ned. No. 265.

Een vrouw heeft zich altijd te wachten voor particuliere, laten wij zeggen: lichamelijke mededelingen over zich zelf, waardoor zij zich onaangenaam maakt.

Wacht zij zich niet voor deze overtreding van de goede smaak, dan brengt zij, alle vroomheid en ernst ten spijt, zich in verdenking, een hysterica te zijn.

Een eenmaal opgevatte mening voor een betere prijs geven is niet, waarvoor het dikwijls gehouden wordt, inconsequentie; maar levenswijsheid.

FAMILIELEVEN VAN AMERIKAANSE BURGERS.

Het is karakteristiek voor den doorsnee-New-Yorker, dat hij niet lang in zijn stad hoopt te blijven wonen, hij wil er over het algemeen geen dag langer blijven dan hoogst noodzakelijk. New-York is een pracht-stad voor hen die hun loopbaan nog moeten beginnen, maar geen van hen verlangt er naar er zich voor goed te vestigen. Als het een mens goed gaat, woont hij niet lang in New-York, is hij een mislukkeling dan behoort hij niet tot het echte New-Yorkse slag. Daaruit kunnen we veilig concluderen, dat New-York een stad van jonge mensen is, in dat opzicht dus totaal verschillend met andere steden. In New-York heerst niet de familiale clique-geest, welke men in andere, ook grote steden aantreft. New-York is zodoende de meest vrije en gemakkelijke stad in het meest democratische land ter wereld.

Het doorsnee-inkomen voor geheel Amerika is per week ongeveer ƒ 40.—. De man die het verder heeft gebracht, verdient zestig tot tachtig gulden per week. De vrouw verdient er een gulden of zes en dertig.

De New-Yorker gaat trouwen wanneer hij zich een auto kan permitteren en evenals men zich bij ons geen huwelijk kan voorstellen zonder ring, kent men in New-York geen huwelijk zonder auto. De jong-gehuwden betrekken over het algemeen een huis buiten de stad, omdat de appartementen in New-York zelf minstens vijftien gulden per week doen voor hoogstens één kamer en ook omdat het leven in de buitenwijken van New-York het enige middel is om niet helemaal in de stad begraven te worden. Het huis — dikwijls geheel van hout — wordt op afbetaling gekocht. Men houdt er een zwarte dienstbode op na (loon ƒ 40.— per maand) en een auto. Heel dikwijls trekt ook een van de schoonmoeders mee in.

De kostwinner is „commuter" (het Amerikaanse woord voor iemand die reist op een weekkaart van de spoorwegen) en reist per trein op en neer van huis naar kantoor, waarbij hij ook gebruik maakt van de ondergrondse. Dikwijls is zijn vrouw eveneens in betrekking, vooral wanneer zij jongegehuwd is en de eerste baby-uitzet nog moet worden gekocht. Ook als de „car" gekocht is uit een te smalle beurs helpt de vrouw de eerste tijd mee om haar af te betalen.

Nu gaan we eens een Amerikaans huishoudentje bekijken: Joe Holzer, zijn vrouw Gertruda en hun baby. Zij zijn beiden zes en twintig jaar oud en op negentienjarige leeftijd getrouwd. In die tijd werkte Joe als chauffeur voor een professor van het college, van welk geld hij voor een gedeelte zijn studie op datzelfde college betaalde. Gertrude, die musicienne wilde worden, was een „freshman" (een groentje, een eerste-jaarsstudente). Joe was een sophomore (tweede-jaarsstudent).

Gertrude stamt van een oude familie uit Nieuw-Engeland, de grootvader van Joe was een Duits immigrant. Misschien had Gertrude beter gedaan vanwege de financiële omstandigheden van haar aanstaanden echtgenoot, het huwelijk nog enige tijd uit te stellen, maar de liefde overwint alles en de auto, welke het jonge paar nodig had, werd als huwelijksgeschenk door haar vader meegegeven.

De familie Holzer woont aan de Myrtleboulevard, een brede laan omgeven door hoge bomen met aan de ene kant een liefelijk meer terwijl aan de andere kant het huis staat. Het bestaat uit een huiskamer, met grote eetkamer, vier slaapkamers, keuken en bad. De keuken heeft een electrisch fornuis en een electrische koelkast, twee apparaten, die niet één Amerikaans huis mist.

De Holzers hebben met nog zes andere families één telefoon. Dit systeem wordt „party-line" genoemd. Het heeft twee nadelen: wanneer de lijn door de ene familie gebruikt wordt, kan de andere niet spreken en......... als u de eigen hoorn tegen het oor houdt, kunt u alles afluisteren...... Het voordeel van deze party-lines is dat de huur slechts ongeveer ƒ 1.50 per maand bedraagt, een eigen lijn kost ongeveer acht gulden.

De afstand van Joe Holzers huis naar het station Larchmont, vanwaar hij gedurende vijf dagen in de week iedere dag vertrekt, bedraagt per auto niet meer dan vijf minuten. Zijn vrouw brengt hem er iedere morgen heen. De treinreis duurt veertig minuten. Holzer betaalt per maand twintig gulden voor het abonnement. Bij aankomst in New-York koopt hij het laatste nieuws bij een kleinen krantenjongen, en haalt een pakje „gums" (kauwgummi) bij een automaat en hij laat zijn schoenen poetsen aan de hoofdingang van het station. Overal in Amerika vindt men deze „shoe-shine-stands", slechts weinig Amerikanen poetsen hun schoenen thuis of zelf.

De eerste jaren werkte Joe in een magazijn. Nu heeft hij een mooie baan met goede vooruitzichten bij één der grootste Amerikaanse firma's. Zijn tegenwoordige functie is die van „insideman" een vertrouwenspositie dus, en wel op de afdeling verkoop. Hij heeft hier een leidende positie. Zijn kantoor ligt hoog in de lucht op de tiende verdieping van het Park-Avenue-gebouw, dat vier en dertig verdiepingen telt. Het kantoor is voorzien van een dictaphoon en een telefoon met twintig aansluitingen.

Lunchen doet de heer des huizes aan een automaat, waar de schotels stuk voor stuk door een soort lopende baan worden aangevoerd. De klanten bedienen zichzelf en nemen hun bord mee naar een tafeltje.

Als Joe in de morgenuren het huis heeft verlaten, gaat Mary, de dienstbode met de baby wandelen en Gertrude gaat winkelen in de auto. Zij doet haar inkopen voornamelijk op de Self-Service-Market waar kruidenierswaren, vlees, fruit en vis verkrijgbaar zijn. Men komt in de Self-Service-Market door een tourniquet. In het gebouw staan rijen van wagentjes op wielen. Er zijn geen winkelbedienden behalve bij de afdelingen vlees en vis. De goederen staan in lange rijen op planken uitgestald. Men neemt ervan wat men wenst en legt het in zijn wagentje. Als men klaar is, staat bij de uitgang een bediende, die de rekening opmaakt en alles pakt in grote, bruine papieren zakken. Daarna betaalt u en een bediende brengt het gekochte naar de auto.

Gertrude voert haar eigen administratie. Hieronder volgen enkele specificaties: voedsel voor vier volwassenen en een baby per week ƒ 20.—; dienstbode per maand ƒ 40.—; water ƒ 32.— per jaar; gas en electriciteit ƒ 16.— per maand; anto-verzekering ƒ 80.— per jaar; schoolgeld ƒ 200.— per jaar (dit is zo hoog omdat de baby later een college zal bezoeken). Het inkomen van de familie Holzer ligt tussen de ƒ 70.— en ƒ 80.— per week. Hun spaarpotje vertrouwen zij toe aan de Savingsbank te New-York.

Gertrude geeft geen geld uit aan schoonheidsmiddeltjes, zij rookt per dag ongeveer tien cigaretten, welke veertig cent per doosje van twintig kosten.

Hieronder volgen enkele speciale gerechten van de Holzers, welke gerechten dus ook in andere Amerikaanse gezinnen wel zullen worden genuttigd. Ontbijt: koffie, toast, vruchtensap en boter. Lunch: soep, een glas melk, brood en boter. Bij het avondmaal eet men dikwijls zwaardvis. Gretchen, de baby, krijgt sinaasappelsap, met een druppel levertraan, toast met boter en melk voor haar ontbijt, verder eet zij veel bananen, groenten en aardappelen.

's Middags bezoekt Gertrude haar vriendinnen.

In tegenstelling met wat men over het algemeen van den New-Yorker denkt, houden Gertrude en Joe (en met hen wel de meeste New-Yorkers) ervan om hun avonden rustig thuis door te brengen. Zo gauw Joe thuis komt, trekt hij zijn jas uit en zet de radio aan. Na het eten gaat Gertrude naaien, lezen of piano spelen en Joe luistert naar de muziek of leest. Joe en Gertrude zijn serieuze lezers met een neiging naar meer klassieke werken. De boeken in hun eigen bibliotheek, welke door Gertrude gecatalogiseerd wordt, bevat werken van Shaw, Oscar Wilde, Kipling, Dumas, Hardy, Bacon, Chaucher en Balzac. Galsworthy's Forsyte-sage en een kloek werk getiteld „Titanen der wereldlitteratuur". Vrijdags gaan beiden naar de film, dikwijls met enkele vrienden. Men komt dan in huis der Holzers bijeen waar men, alvorens weg te gaan, eerst nog een borreltje drinkt. Een plaatsje in de bioscoop kost om en om ƒ 1.— De New-Yorker drinkt weinig en dan nog vlug en liefst zo goedkoop mogelijk. Hij ziet er het nut niet van in zich een stuk in de kraag te drinken, misschien een goed uitvloeisel uit de tijd der Prohibition, toen de sensatie om drank te smokkelen eigenlijk veel groter was dan de zucht om zich te bedrinken.

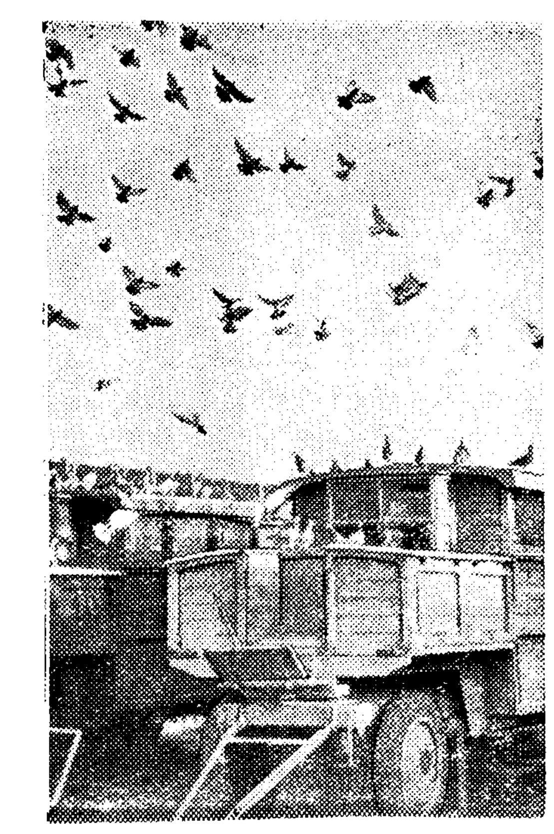
Gertrude en Joe zijn lid van een „summerclub" waar een zwemschool, tennisbanen en een dancing aan verbonden zijn. Soms gaan zij paard rijden of skiën.

In zeer zeldzame gevallen brengen zij een avond in New-York door. Gertrude laat de avond van te voren haar haar opmaken en Joe gaat plaatsen halen aan de cassa van een van de Broadway-shows van beter gehalte. Ze gaan op en neer per auto genieten van een dinertje, in een aardige gelegenheid in Manhattan, bewegen zich tussen de menigte en genieten van het leven en vertier rondom hen.

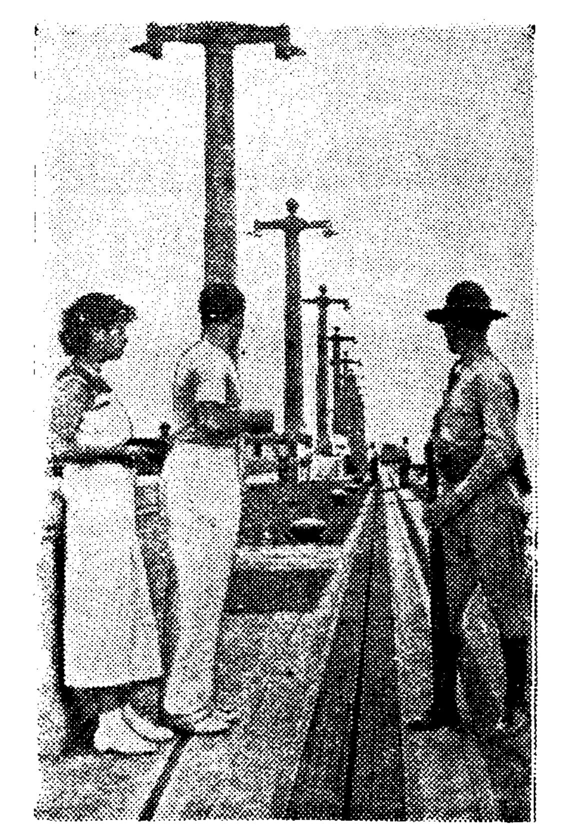
Gertrude — klein, blond en ongedwongen, steekt haar arm door die van haar man, Joe, lang, waardig en beschermend, doet alsof dat alles hem niet aangaat. New-York, met zijn geraas, schittering en opwinding, trekt hen haastig voorbij. Daar gaan, ondanks alles, niets anders dan twee vriendelijke, ontwikkelde, prettige mensen doorheen, die zich verheugen in het leven dat werkelijk zo mooi kan zijn.

Stel nimmer tot morgen uit, wat uw plicht u gebiedt reeds heden te doen.

„Ja, morgen!!" — Morgen? Neen, dat morgen wordt weer heden.
„Slechts uitstel van een dag, hoe weinig ligt daaraan!"
Wat gist'ren morgen was, is heden reeds vergaan;
En kan u de ene dag een uur van d'andren borgen?
Dat morgen, dat niet is, wordt moogelijk nooit tot morgen.
Met morgen, morgen, wordt ons leven telkens min:
Geen achterst wagenrad haalt ooit de voorsten in.

De toestand in Europa heeft ook België verplicht zich paraat te houden. De foto toont een menigte postduiven die vanuit een Militair kwartier vrij worden gelaten om berichten rond te brengen.

Het Panamakanaal wordt dag en nacht streng bewaakt en de bewakers weigeren zonder uitzondering elke tourist de toegang tot de verdedigingswerken.

De Hertog van Gloucester, majoor generaal in het Engelse leger in gesprek met Generaal Gort, chef van het leger.

Generaal von Brauchitsch, chef van het Duitse leger, inspecteert zijn troepen.

AAN DEZE OORLOG WORDT NIET VERDIEND.

Wel verloren.

Van officiële zijde zijn thans een aantal maatregelen afgekondigd die een voorraadvorming moet beogen voor mens en dier. Niet dat er nu reeds een tekort dreigt, maar om tijdig gereed te zijn, als dit nodig wordt. Ook de distributie ervan wordt reeds geregeld. De Regering, die hierbij de bestaande organisaties zoveel mogelijk wil inschakelen, doet een beroep op allen om het eigen groepsbelang zoveel mogelijk ondergeschikt te maken aan het algemeen belang. Alleen dan is een vruchtdragende samenwerking mogelijk.

En in verband hiermede wordt dan de volgende belangrijke karakterisering van deze oorlog gegeven.

„De oorlog toont in alle opzichten te zijn een oorlog, waarin wel verloren, maar niet verdiend wordt. Men zal zich dus veel ontberingen moeten getroosten en helaas heeft het er wel eens een enkele keer de schijn van alsof sommigen zich op het standpunt stellen, dat als de regering wilde, een oorlog toch eigenlijk maar weinig verandering en dan lang nog niet alle onaangename in de normale verhoudingen met zich behoeft te brengen. Zo is het niet. Het is precies andersom. Tot nu toe zijn de verhoudingen niet sterk gewijzigd behoeven te worden. Of dit zo zal blijven, zal de tijd moeten leren. Zolang de aanvoeren niet te veel worden belemmerd, zal de bestaande organisatie in staat zijn de voedselvoorziening en de inrichting van het bedrijf gaande te houden, al zullen natuurlijk wijzigingen optreden. Wordt deze belemmerd, dan zal steeds meer de voedselvoorziening van de mens de beslissende factor worden. Dan zullen het landbouwbedrijf en het daarmede verbonden agrarische en commerciële deel van het bedrijfsleven, zich steeds meer opofferingen hebben te getroosten. Hoe het zal worden, weten wij niet. Het enige, wat daaromtrent kan worden medegedeeld, is, dat de voorbereidingen om een dergelijke calimiteit op te vangen, zijn getroffen, maar dit neemt niet weg, dat de gevolgen daarvan dan zeer ernstig zullen zijn.

Het bedrijfsleven kan zich zelve vele lasten besparen en den minister moeilijkheden, als het tracht met voorbijzien van eigen particuliere belangen, tot eensluidende adviezen te komen."

Aldus het officiële communiqué.

Erg optimistisch klinkt dit alles niet. We denken tot nu toe wel eens, dat deze oorlog nog wel meevalt. Maar we staan pas aan het allereerste begin. Kard. Verdier van Parijs zeide: „Deze oorlog wordt een wereldoorlog, waarin alle landen betrokken worden."

Dat klinkt nog minder optimistisch. Intussen laten we op God vertrouwen en laat ieder doen wat zijn plicht is.

Ook vooral tegenover de gemeenschap.

BRAND IN HET VATICAAN.

Onder leiding van kardinaal Maglione is een nauwgezet onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de brand, welke op 1 Januari gewoed heeft in het Kanselarij Paleis van het Vaticaan.

Bij deze gelegenheid werd het gebouw, hetwelk in de 15e eeuw is opgetrokken, geheel verwoest en ook de daarbij staande kerk van St. Lawrence.

Ondanks de krachtdadige hulp van de gehele Romeinse brandweer, gingen vele kostbare en onvervangbare kunstschatten te niet. Er zijn zeer sterke vermoedens, dat de brand moedwillig gesticht is.

Wees onomkoopbaar, acht u zelf te goed, om voor eigen tijdelijk voordeel de rechte weg te verlaten.

Wantrouw alle woorden, die de handlangers uwer ijdelheid of de uitzenders uwer overgevoeligheid zijn.